

ЦИГЕНА:

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.

За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 12 кр. на по године 6 круна.

За све остале земље годинице 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.

Претплата се прима само у годишњим и полугод. роковима.

Поједини број 20 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: Филип Јерговић.

СЛУЖБЕНИ ДИО.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На предлог Нашег Министра Војног производимо:

у чин командира пограничне страже Ђока Лазовића.

Наш Министар Војни нека изврши овај указ.

Цетиње, 7. маја 1907. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни, Генерал ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На предлог Нашег Министра Војног производимо:

у чин официра народне војске Браима Дурова Бибезића из баталиона барског.

Наш Министар Војни нека изврши овај указ.

Цетиње, 7. маја 1907.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни, Генерал ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На предлог Нашег Министра Војног, а по саслушању Нашег Министарског Савјета ријешили смо и рјешавамо:

да се официр Дуро Брахов Бибезић из баталиона барског, стави у пензију, која му по годинама службе припада.

Наш Министар Војни и Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврше овај указ.

Цетиње, 7. маја 1907.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни, Генерал ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На предлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за физикуса ријечког Др. Милована Марушића, досадашњег физикуса данилов-градског, по потреби службе; и

за физикуса данилов-градског Др. Михаила Хаџопула, досадашњег физикуса ријечког, по потреби службе.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Данилов-Град, 11. маја 1907. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
В. Лакић Војводић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На предлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, а по саслушању Нашег Министарског Савјета, ријешили смо и рјешавамо:

да се Дамјан Перовић, племенски капетан вражегрмске капетаније, на основу чл. 45. закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја с пензијом, која му по годинама службе припада.

Наш Министар Унутрашњих Дјела и Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврше овај указ.

Данилов-Град, 11. маја 1907. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела
В. Лакић Војводић с. р.

Министар Финансија и Грађевина
Душан Вукотић с. р.

РАСПИС

свима учитељима у Књ. Црној Гори

I.

У извршењу члана 19. закона о народнијем школама Министарство је израдило „правила о грађењу школа и намјештају школском“, као и угледне планове за грађење школа.

Та правила и планови биће убрзо послати свакој школи. Овијем сам намјеран да скренем пажњу учитељима, да правила добро проуче и школским одборима их тачно растумаче, па у споразуму с њима приступе њиховом извођењу.

Досадашње школске зграде, које не одговарају школским правилима, учитељи ће с одборима — у колико буде могуће — поправити.

Што се тиче намјештаја школског, ту ће учитељи обратити нарочиту пажњу, да се намјештај досадашњи, који не одговара правилима, постепено замијени новијим и савршенијим.

Нарочиту пажњу треба обратити на клупе, од израде којих у многостави зависи здравље дјете. У правилима је тачно одређено какве треба да буду клупе.

Учитељи ће одмах с одборима предузети израду истих према правилима.

У опште, кад знамо да је само у здравом тијелу здрава и душа; кад знамо, да ће наша дјeca бити одбрана Отаџбине, — онда се треба трудити, да им школа здравље не одузима, већ да им помаже јачању.

II.

Чланом 52. зак. о народ. школама одређене су дужности учитеља. Између осталог овијем чланом стављено је у дужност учитељима: „да се владају у служби и ван ње како то доликује образованим људима и наставничком позиву“.

Народни учитељ је позван да сије у народу слогу и љубав; да се са сваким лијепо и пријатељски опходи; да својим радом не изазива ницију мржњу и да се не мијеша у оне послове, који му могу створити ма чије непријатељство и омразу.

На жалост, ја сам добио многа извјешћа, да су многи учитељи свој позив заборавили, бацили се у крило политике, одцијепили се од народа и подијелили се у неке политичке таборе. — Многи су за ово кратко вријеме, од када је нови закон ступио на снагу, школу напустили и развили по народу барјак политички. Овакијем радом учитељи су, разумије се, стекли мноштво непријатеља, што се не смије дозволити идеалном учитељу.

Ја према таквим учитељима још нијесам предузимао никакве законске мјере. Овијем расписом упућујем сваког на своју дужност и од сада ћу, ако ови моји савјети не буду имали на којега утицај, бити и ја принуђен, да их силом закона приморам на вршење своје дужности.

П. Бр. 1167.

Цетиње, 11. маја 1907.

Министар
Просвјете и Црквених Послова,
Ј. С. Пламенац.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

Дворске и дипломатске вијести.

— Његово Краљевско Височанство Господар с Њ. В. Књагињом Наталијом отпутовао је у понедељник на Крушевац, гдје се од прошле суботе налази и Њ. В. Књаз Мирко. Јуче је Њ. Кр. В. Господар с Њ. В. Књазом Мирком и с пратњом био на Даниловом Граду, одакле вечерас долази у Никшић.

Њ. В. Књагиња Наталија вратила се синоћ на Цетиње.

— Г. маркиз Карлоти од Рипарбела, кр. италијански изванредни посланик и опуномоћени министар при нашем Двору, отпутовао је на одсуство. Г. проф. Николини, канцелијер, отправљаће за вријеме његова одсуства послове посланства.

— Г. генерал Владимир барон Гизл де Гислинген, војни пуномоћник при аустро-угарском посланству у Цариграду и Атини, наименован је у истом својству и при овдашњој аустро-угарској дипломатској мисији.

— Г. Стантон Сиклес, досадашњи секретар посланства Савезних Држава Сјеверне Америке у Мадриду, именован је секретаром овдашњег посланства Савезних Држава мјесто г. Вилсона, који је премјештен на Кубу.

Записници сједница Нар. Скупштине

ЗАПИСНИК

од 1. фебруара 1907.

LIII. редовни састанак редовног сазива Народне Скупштине. Почетак у 3. сата послје подне. За министарским столом г. министар Церовић.

Потпредсједник отвара LIII. сједницу. Секретар Павијевић чита записник LII. сједнице, који је примљен без примједба. За тим чита молбу и жалбу, и то: Баја Брајовића из Бјелопавлића; Лазара Остојића из Шаранаца; Ђура Т. Кнежевића из Шаранаца; Вучка Ивановића из Шавника; Димитрије Остојића из Шаранаца; Млађена Машнића из Шаранаца; Маринка и Влада Змајевића из Шаранаца; Марије Нешковића из Жабљака; и Милована Остојића из Шаранаца.

Претплата се плаћа поштом, само и редовно административни „Глас Црногорца“ на Цетиње, а коме је паричије, г. Вељу Рамадановићу, Б. Ц. агенту у Котор.

Допиш се плаћу Уредништву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 4 пара за први пут, а за сваки доњи пут по 2 пара.

Даље чита молбу попа Војина Поповића, по којој тражи десетодневну осуство.

Напољењу чита изјаву мин. унутраш. дјела г. Ивановића, да ће на питање г. Милисави Николића, односно административне подјеле државе, одговорити 10. фебруара ов. год.

Дожић предлаже, да службени лист излази два пут недељно и да у једно вријеме излази записник протоколари са стенографским.

Бакић напомиње, како персонал Држ. Штампарије због малог броја не може тај рад обављати, и ако је то заиста потребно. Напомиње и то, како коректори нијесу могли довршити преглед стенографских биљежака и како су стенографске биљешке много доцније почеле излазити у званичном листу.

Вулић објашњује тешкоће, због којих по досадашњим условима не могу на вријеме стенографске биљешке излазити.

Пилетић предлаже, да се једном лицу повјери специјално коректура стенографских биљежака, које би се постарало, да се што прије стенографске биљешке и у један пут ошампају, а да се дотичноме лицу одреди награда.

Дожић предлаже, да „Глас Црногорца“ излази два пут недељно, а да се типографима за ванредне часове одреди прописана награда.

Љ. Бакић слаже се са Пилетићем. Пилетићев је предлог усвојен, послје чега је предсједник упозорио Представништво, да ће се Предсједништво по овоме споразумјети са владом. Прелази се на дневни ред, т. ј. читање одборског извјештаја по посланичким предлозима.

Извјештај Н. Јовановић чита предлог г. г. сер. С. Пламенца и С. Ђурашковића на основу молбе г. Кибалчића, по којему је одбор донио одлуку, да се предлагачи по овоме питању обрате за то надлежним властима — суду. Члан одбора и предлагач, г. сер. Саво Пламенац, дао је одвојено мишљење, по којему би Скупштина донијела одлуку, да се овај предлог упути влади на призење.

Вулић пита извјештоца, на основу којих је разлога одбор одбио овај предлог да Скупштина по њему не донесе одлуку.

Извјештај упозорава на чл. 104. Устава, напомињући да Скупштина не може правити уговоре и концесије, већ да је то посао владе.

Серд. Саво Пламенац објашњује своје одвојено мишљење.

Саво Ђурашковић вели, да је г. Кибалчић долазио прошле године и тражио земљиште у Улцињу, што је поновио и својом молбом из Беча. Објашњује тешке прилике становништва Улцињског и падање газдинства напомињући добре и корисне намјере овога Руса, који би подигао библиотеку, музеј, бању и др. и унио руски капитал, који би потиснуо страни, штетног утицаја, наводећи, да би то било од опште користи не само за један најбогатији крај на јадранском мору, већ и за нашу државу с националног, политичког, економског и здравственог гледишта. Тражи, да се овласти влада од Народне Скупштине и учини уговор и концесију са г. Кибалчићем.

Вулић сматра гледиште одборова за умјесно, но у смислу изјаве предлагача, а с погледом на један наш крај природом најбогатији и најукрашенији, гдје рука човјечија ништа придонијела није, — тражи да се овај предлог упути влади на призење.

Пилетић и Дожић слажу се са Вулићем.

Ристо Поповић примјећује извјештоцу, односно одбору, наводећи, да је молба Кибалчића у смислу чл. 44. Устава надлежно упућена, слаже се са Пламенцем и Вулићем и предлаже редакцију: Да се овласти Књ. Влада, да може Кибалчићу уступити тражене зидине с припадајућим земљиштем, ако с њиме може претходно постићи споразум о његовим даљим намјерама, која је редакција примљена.

Извјештај чита предлог Љуба Бакића с друштвом, односно постављања лекара у Васојевићима, по којему је одбор донио одлуку: да се овај предлог упути влади на призење, што је Скупштина усвојила.

Извјестилац чита предлог Милије Павићевића и Спасоја Радуловића, на основу жалба неких Данило-грађана, односно уређења и раздјеле пазара у вароши Даниловом Граду, по којему је одбор донио одлуку: да се овај предлог упути на призрење влади с препоруком, да надлежни путем то уреде, које је Скупштина усвојила.

Павићевић истиче, како су и прије била два пазаришта и да су се на горњем продавали разни производи, а на доњем стока; међутим данас је сва та продаја груписана на доњем пазару, због тога, што се у доњем дијелу вароши, а поред колског пута налазе куће Бјелопавлићских главара и богаташа, у којима су већином смјештене канцеларије надлежних, док су куће у горњем дијелу изгубиле цијену. Напомиње, како су се власници кућа горњег дијела праведним путем жалили свима надлештвима, но без успјеха, за то тражи, да се молитељима задовоље праведне тражбе, иначе да се у овом и сличним случајевима класирају куће.

Извјестилац се објашњује са Павићевићем. За тим чита предлог Спасоја Радуловића односно раздјеле свештенства, по којему је одбор донио одлуку: да се овај предлог одбије, као раније ријешени.

Сп. Радуловић вели, да му није то раније ријешено познато.

Извјестилац се објашњује са Радуловићем. За тим чита предлог Баја Гардашевића с друштвом, односно помоћи Херцеговачким усташима, по којему је одбор донио одлуку: да се предлог пошље влади на призрење, коју је Скупштина усвојила.

Извјестилац чита предлог Гаврила Церовића, односно накнаде жандарима, који чувају скупштински дом, по којему је одбор донио одлуку: да се овај предлог влади спроведе на призрење.

Љ. Бакић вели, да тај предлог не треба упућивати влади, већ да ће Предсједништво по увиђавности на крају ове сесије узети у обзир тај предлог. Узимају учешћа по овом питању: г. г. Вулетих и Никола Јовановић, после чега је усвојено, да се у смислу Бакићеве изјаве, предлог остави на увиђај Предсједништву.

Извјестилац чита предлог Риста Поповића, на основу жалбе татора Влашке цркве, због притиснуте црквене земље, по којему је одбор донио одлуку, да се предлог упути надлежним судовима.

Вулетих се слаже са одбором, наводећи, да је ствар судске природе.

Ристо Поповић приговара, да ова жалба не би била упућена Народној Скупштини, да се је раније са њом правилно поступило, јер се ишло: „са кадијом пред кадијом“. Тражи ријешење скупштинско, да се цркви њена земља исплати.

Вулетих се објашњује са Поповићем.

Љ. Бакић слаже се са Вулетићем, да се жалиоци обрате надлежним судовима, јер Скупштина, као законодавно тијело, не може истијема ургирати ствари судске природе.

Извјестилац објашњује ток ове ствари, која није ни до данас коначно ријешена.

Љ. Бакић замјера одбору, што није увидио, је ли ово ријешено или не, па у смислу тога донио своју одлуку.

Вулетих вели, ако је суд овај спор пресудио, да се преко њега пријеђе, а ако није, да се суду ургира.

Пилетић тражи, да се ова жалба поново упути одбору, те да испита је ли ово суд ријешено или не.

Ристо Поповић вели, да ово није ствар судске природе, већ је била административне, па за то тврди, да се не може морално наредити, да ово испита, па било да се пошље одбору или министарству ун. дјела, а да се никако не одбија.

Извјестилац вели, да су они тражили, али нијесу могли доћи ни до каквог акта или рјешења по овоме питању, за то одбор није могао друкче учини.

Дожић тражи, да се прво испита, је ли та земља узета за проширење вароши или за сврху појединаца, је ли то чињено путем експропријације или погодбом између општинске управе и појединаца, а дотле због неизвјесности, да се не преухитри.

Гојнић вели, да је земљиште, како је изложио Р. Поповић, узето Цркви Влашкој, за које су се прокнадури исте жалили административним властима, па кад оне нијесу донијеле одлуку, да то пође редовним судским путем, те ако је донешена одлука судских власти, ствар је свршена, у коју се Скупштина не смије упуштати.

Ђукановић вели, да је он при узимању овога земљишта исто, као инжинијер, мјерио, када се нико није пријављивао ни жалио.

Ј. Пламенац напомиње, да су биле прије помијешане административне и судске власти, па кад је ствар сложена, да се овај предлог односно жалба поврати одбору, а овај суду.

Вулетих напомиње, како жалитељи не могу ово земљиште сматрати за својину, т суд ће оцијенити је ли ова ствар за-саарала.

Р. Поповић тражи рјешење скупштинско, да се ствар пошље надлежном министру, како би се праведним путем ријешила.

Гардашевић вели, да приходи ове цркве иду у њену касу, као што то бива и код осталих цркава. Скупштина је усвојила одлуку одбору.

Извјестилац чита предлог попа Крста Поповића с друштвом, односно пречишћавања корита ријека: Мораче, Цијевне и Ситнице, по којему је одбор донио одлуку: да се овај предлог упути влади на призрење.

Пилетић примјећује, да је ово питање замашно и тражи да се донесе блажа одлука одбора, т. ј. да се препоручи пажњи владиној, а да јој не наређујемо.

Вулетих примјећује Пилетићу и слаже се са одбором, да се влади наложи, да то учини. Сматра ово питање акутним, те би га требало што прије ријешити, а који посао није тежак.

Пилетић се објашњује са Вулетићем. Ђетковић напомиње, како је одбор требао донијети одлуку, да само доњозетски баталион ради у смислу овог предлога.

Поп Крсто Поповић примјећује, да извјештај одборов није потпуни. Напомиње, како Доња Зета страда од поплава, и да је веома потребно, да се што прије учини што одбор предлаже. Одбора је одлука по овоме питању усвојена.

Извјестилац чита предлог Н. Јовановића, односно помоћи поткомандиру Ђоки Шаулићу, по којему је одбор донио одлуку: да се упути влади на призрење, која је одлука усвојена.

Потпредсједник даје 10 минута одмора.

Послије одмора.

Потпредсједник наставља прекинуту сједницу.

Прелази се на даљи дневни ред.

Мин. просвјете Церовић, одговара на интерпелацију Милисаву Николића, односно школа у капетанији Луковској и вели, да за тражење истих није наилазио ни на какве податке, али обећаје, да ће при одређивању школа у потребним мјестима обратити пажњу и на капетанију Луковску и у случају потребе дати им школу.

М. Николић напомиње број кућа у Лукову, у којима писменост није продрла као и запуштену школу у селу Драговољиница, гдје је пријека потреба дати школу, а задовољава се са одговором мин. просвјете.

Мин. просвјете Церовић одговара на интерпелацију Јовете Ђетковића односно управитеља у манастиру Ђелији Пиперској и уређењу истог манастира, па вели, да у овом манастиру постоји стари и изнемогли духовник, који и ако није у стању управљати, ипак се не може удалити, пошто има повељу од Књаза Данила; али да ће Њ. В. Митрополит у сагласју са Министарством Просвјете одредити за управитеља млађе и способније лице.

Ђетковић истиче заслуге и ревност првих управитеља, напомињући, да се овај данашњи од назад 15 година оне-способио, због чега је и храм и његова имовина у жалосном стању, за које примјећује надлежнима.

Задовољава се са одговором министра просвјете.

Поп Милосав Томић истиче запуштеност манастира у Шћепан-Пољу под градом Соколом, па вели, да на све манастире треба обратити пажњу, т. ј. на њихове старејшине и имање. Вели, да је игуман Кнежевић добар свештеник и Србин и ако је сад изнемогао, и да му треба дати живљење по повељи.

Пилетић вели, да се послатоме лицу даде власт и управа манастира, иначе Кнежевић не пушта лако оно што му је у рукама, него му треба дати само ђелију и издржавање.

Вулетих вели, да Кнежевић нема што ни држати, пошто је манастир јако запуштен.

Н. Јовановић примјећује по овој интерпелацији два питања: управитеља и добра манастирска. Истиче тековине манастирске и заслуге старејшине истијех с просвјетног и политичког гледишта. Тражи, да се препоручи влади на призрење старо свештенство и заслужно, као што је и овај игуман Кнежевић, а што се тиче унутрашњег уређења манастира и њихових добара, о томе ће водити бригу духовна власт у смислу предлога за манастире којим је то обухваћено.

Ђетковић се објашњује са Јовановићем.

Њ. В. г. Митрополит слаже се са изјавом министра просвјете, а чуди се Ђетковићу што увеличава добра манастира Ђелије наводећи, да се једва може са њих издржавати дотични управитељ, којега истиче заслуге за вршење два владара и четири митрополита.

Ђетковић се објашњује са Њ. В. г. Митрополитом. Дожић се слаже са Њ. В. Митрополитом и министром просвјете Церовићем, напомињући, како је управа дата духовнику Кнежевићу са клаузулом, на коју има права остати при манастиру,

док може, па га не треба узнемиравати пошто су му и дани на прсте избројани. Што се тиче манастирских добара, нема бојазни да ће пропнути, пошто о њима води бригу не само надлежна духовна власт, него и Гл. Државна Контрола.

Мин. просвјете одговара на интерпелацију г. Спасоја Радуловића, односно непокретних добара појединих манастира и у опште свијех, а тако и о њиховим дуговима, приходима и расходима.

Спасоје Радуловић жали, што није извијештен био, да ће се одговарати данас на његово питање. Износи у цифрама покретна и непокретна манастирска добра износећи предрачун, која би корист била, кад би се манастирска добра продала, претворила у новац и уредила једна банка, што би много помогло наше држављане и спријечило им излазак из земље и т. д.

Министар просвјете упозорава, да је његов предлог односно продаје манастирских добара, противан земаљском и црквеном Уставу, и да је као такав одбијен.

Сп. Радуловић вели, да ће ово питање претворити у интерпелацију.

Потпредсједник закључује сједницу у 6 сати, а LIV. заказује 2. о. мј. у 3 сата послејде подне.

Секретари:	Предсједник
Љуб. Бакић,	Народне Скупштине,
Милија Павићевић.	В. Шако Петровић.

Клемансовљева пobjеда.

Прошле недјеље завршен је у француском парламенту претрес о мјерама, које је предузела Клемансовљева влада против агитације радничких синдиката. Претрес је свршен тиме, што је влади изгласано повјерење већином од преко 100 гласова.

Као што је познато, у француском парламенту чине надмоћну већину посланици из социјалистичке и радикал-социјалистичке странке. Они су се ставили у духовну везу још прије осам година, када је Драјфусовом афером била расстројена свака солидарност у француском народу и када је ушљед клерикалних агитација била доведена у опасан положај и сама република. На једној страни били су тада стари монархисте и клерикалци, а на другој сви слободоумни елементи. Мијењале су се владе Комбова, Саријенова и Клемансовљева, али је заједничка акција социјал-демократске и радикал-социјалистичке странке остајала и даље у сили. Пошљедњем од ових слободоумних министарстава, коме на челу стоји Клемансо, човјек енергичан и чврсте воље, пошло је за руком да доношењем закона о одвајању цркве од државе, клерикалне агитације угуши и то питање с дневног реда скине. Али док се то рјешавало, наступио је онај процес, који неминовно наступа код свих странаčkih организација у земљама парламентарне уставности. Почела се распадати на двије групе странка социјал-демократска. Уз кабинет Клемансовљев остали су и даље сви напреднији елементи, док су се на другој страни груписали крајњи социјалисте и отпочели извјесне радње противдржавне. Тако су они по примјеру радничких удружења (синдиката) настојали на томе, да се организују у синдикате чак и државни чиновници. То настојање успјело би можда много више, да се Клемансо није одлучно успротивио томе, те спремио предлог законски против чиновничких синдиката и истовремено предложио у министарском савјету, да се отпусте неки учитељи Негр и још други чиновници, који су агитовали за чиновничке синдикате. Наравно, да је то у слободоумном француском народу изазвало велико незадовољство, те је у први мах изгледало, да је пад Клемансовљева кабинета неизбежан. Интерпелација одвојене социјал-демократске странке заталасала је јавно мишљење не само у Француској, него и ван њезиних граница. Вођа социјал-демократске странке Жорес, грмио је два дана

нападајући на владу, „у којој сједи и два социјалистичка министра и која отпушта чиновнике само зато, што имају своја политичка убјеђења.“

Говор Жоресов, који је садржавао мало стварних доказа а много личних испада против министара Бријана и Вивијана, изазвао је међу посланицима велику сензацију, али ипак није имао жељеног дјелства у маси француског народа. Клемансо и Бријан објаснише ствар мирним тоном, наглашујући, да би синдицирање државних чиновника значило крњити право народа, који је једини у власти, да путем парламента одређује плате и круг рада државним чиновницима. Кад би се чиновницима дозволило да и они попут радника стварају синдикате, могло би то довести до кризе и саму државу, јер кад би они као и радници објавили генерални штрајк, велика фабрика, држава француска, не би радила. А то се ни у ком случају не смије догодити, те су с тога и отпуштени чиновници, који су хтјели завести чиновничке синдикате.

Парламенат је усвојио ова владина излагања и великом већином дао је Клемансо-у тако рећи неограничено пуномоћје, да настави започету борбу с радничким синдикатима. Повјерење које му је изгласано, јасно показује да већина у парламенту исто као и већина у народу, неће да допусти да један мали дио француских грађана с превратним и наказним теоријама руши савремено друштво и чини ствари, које не може трпјети ниједна разборита и непристрасна влада. Француска хоће мира у земљи, и Клемансо као човјек који потпуно разумије своју дужност, хоће на сваки начин да јој га и осигура.

Како изгледа Балканска изложба?

Нарочити извјештај „Гласу Црногорца“ —

Већ двије недјеље дана велике гомиле свијета лондонског посјећују балканску изложбу, у којој су узеле учешће Србија, Црна Гора и Бугарска. Изложба је учинила тако добар утисак на енглеску штампу, а преко ње на народ, да се већ сад може рећи, да је успјех ове изложбе осигуран.

Занимање за изложбу повећано је било и тиме, што су се у Лондону налазили српски, бугарски и црногорски изасланици (Пашић, К. Стојановић, Геналијев и Пламенац), чији је долазак поздравила цијела енглеска штампа и којима се указала највећа пажња од стране енглеских министара и првака.

Изложбу је приредило друштво за изложбе у Лондону (The London Exhibitions Company Ltd.), које сваке године приређује велике изложбе страних држава и Лондону (прошле године изложбу Аустро-Угарске, а до године француско-енглеску изложбу). На челу тога друштва стоје г. г. Cremieau-Javal и Хартлеј, предсједници изложбеног одбора.

Изложба стоји под покровитељством Краља Петра, Њ. Кр. В. Књаза Николе и Књаза Фердинанда. Свака балканска држава има свој посебни изложбени одбор, на челу којег стоји министар народне привреде и један предсједник са члановима одбора. Ти су одбори у Биограду, Цетињу и Софији и они су имали да спреме предмете за изложбу. Свака балканска изложба има свог генералног комесара у Лондону, Бугарска: г. Гинева, Црна Гора: г. Петра Пламенца, а Србија: г. др. Марка Т. Лека.

Трошкове око изложбе носе дотичне државе, али је и енглеско друштво изложено великим трошковима, које накнађује наплатом улазнице од 1 шилинга по особи. У трошкове изложбе положено је више милиона капитала.

Циљ је изложбе приказати Енглезима културни, привредни, индустријски напредак, у опште сва природна блага Србије, Црне Горе и Бугарске. Изложба је тако богата, да ће се у томе успјети.

Балканска изложба је у лондонском кварту Earls Court S. W. на огромној друштвеној просторији, у којој је пуно великих палата, павиљона, паркова, језера вјештачких и свега, што треба једној изложби, која служи и за поуку и за забаву. Све је то удешено најсавршеније у најлуксузније, како то Енглези и Французи умију.

На уласку у балканску изложбу вију се заставе Србије, Црне Горе, Бугарске и Енглеске. А на главној капији у средини је грб Србије, десно Црне Горе, lijeво Бугарске. На улазу вас поздрављају стражари Енглези, обучени у ново и лијепо српско жандармеријско одијело са српском кокардом на шубарама.

Прво се улази у огромну палату Dugal-Hall, ту је смештена изложба Црне Горе (Montenegrin Section), богата етнографским, пољопривредним и оружним збиркама и лијепо и великом збирком слика, нарочито Црногорца Почека. На улазу је бронзано поглед Књаза Николе и куршумима изрешетана застава црногорска у љутим борбама за слободу српску.

Из црногорске изложбе, о којој ће бити нарочито извјештај, иде се у друге дворане, на којима пише *Босна, Далмација, Албанија*, али оне су без предмета из тих земаља, ту су разне продавнице турских ћилимова, дувана и накита.

Кад се прође кроз парк, који је окићен српским, бугарским и енглеским заставама, у ком је вјештачко језеро, разне дворане за забаву, балкански подруми и пејсажи са Балкана (Ужице, Сињевачка клисура, Котор са заливом, пут на Цетиње, Ловћен), долази се у српска села, све израђено на огромним усправљеним платнима, која стварају зид око цијеле изложбе. Та платна су ремек дјело једног чешког сликара и стају 80.000 круна.

Стојимо пред *српском изложбом* у средини изложбеног простора у огромној Queens Palas (Краљичина палата), коју је сву заузела Србија са својим производима. На главном улазу стоји натпис „Servia“, а више њега слова од електричних свијетла: „Само слога Србина спасава“, која слова у вече, кад се освјетле, бијеште и бацају зраке кроз цио изложбени простор.

Изложба Србије огромна је и чини силан утисак. Енглези, који нас нијесу познавали, чуде се и диве природном благу Србије и културном напретку, који се огледа на изложеним предметима. Изложба Србије била је прва готова, и то потпуно, за тим изложба Црне Горе, док изложба Бугарске није ни до данас готова.

У српској изложби привлачи највећу пажњу рударско одјељење, фабрика дувана, етнографски музеј, изложба слика и вајарских радова, пољопривреда, војни музеј, збирке окружја г. Стевана Ђурчића, пиротска ћилимарска радионица и т. д. Но о свему томе биће нарочито извјештај.

По српској изложби шетају српски сељаци и сељанке са Црногорцима и Црногоркама у живописном народном одијелу, а у вече засвирају српски цигани и гајдаш, те се поведе и српско коло, које Енглези и Енглескиње са задовољством посматрају и плескају.

Из српске изложбе иде се кроз велики покривени ходник у Imperial Court, ту је изложба Бугарске, још досад недовршена. Бугари су главну пажњу обратили на украшавање свога одјељења, у чему су потпуно успјели, али о каквоћи саме изложбе бугарске, енглески листови веле, да бугарска изложба стоји иза српске изложбе. — Бугари су уложили много више новчаних средстава од нас, и успјели су да од своје изложбе начине дивно декорисане салоне, у којима има доста лијеписних предмета, који привлаче пажњу и дивљење посетилаца. О бугарској изложби биће такође опширан извјештај.

Из бугарске изложбе излази се у велике галерије (ротунда), у средини којих је велики парк, у коме су многе кафане, продавнице и гдје свира музика. — Послужитељке у бугарском одијелу служе госте.

Послије галерија долази *балканско село*: сељачке куће, црква, цамија и разне продавнице и кафане. Ту је љетње позориште, у коме српски и бугарски сељаци и сељанке играју заједничко коло. Свирају српски цигани и гајдаш наизмјенце.

Из балканског села иде се у *Елисеј*, мјесто забави, мањих позоришта, циркуса, кинематографа, и т. д. А отуд у највећи пакр богато освијетљен, а пун великих ресторана и кафана, које су препуне свијета, нарочито ноћу.

Ту је улаз и у *јапанско село* (Old Japan), у коме посетиоци гледају јапанско позориште, циркус, радионице сунцобрана, свиле, ваза, шоља итд. До вјештачког водопада и језера има и једна велика јапанска богомоља, крај које у јапанској чајиници пјевају и служе госте лијеке јапанске Гејше.

Ово би у најкраћим потезима био изглед изложбе у Лондону, коју дневно посјећују по 20—30.000 људи. Посјета је све већа, јер сваког дана долазе гости из унутрашњости Енглеске, Холандије и Њемачке.

Иван Иванић.

(Одликовања). Њ. Кр. Господар благоизволио је одликовати г. г. ком. Вукалицу Симовића, поткомандира Божу Чејовића и официра Сава Дабановића IV. степеном Данилова ордена; официра Пера Ђурашковића V. степеном истог ордена; потпоручника Луку Божовића, официре Брва Дрљана, Мета Прцоњу, Ђока Ускоковића, Браима Бибеџића, Ђока Марђоковића и Стана Ђетковића, и Илију Ђуновића златном медаљом „за ревност“; воднике Ђока Муовића, Марка Ивовића и барјактара Истрефа Мустафића сребрном медаљом „за ревност“.

(Карактеристично!) Биоградски листови а по њима и неки страни, донијели су прошле недјеље телеграм из Котора, у коме се јавља о ужасима и насиљу које је завладало по свој Црној Гори, а нарочито на Грахову и у Брдицама, и да је услед тих ужаса Котор пун црногорских емиграната. Наше уредништво демантирало је те вјести као злостављање измишљотину још 3. о. мј. једном депешом упућеном српском пресбиро-у у Биоград, одакле је онај телеграм у свијет и био пуштен, — које депеше међутим не налазимо ни у једном од биоградских листова!

(Врађински Никол дан). Поред многих задужбина што је Његово Краљевско Височанство наш Узвишени Господар у држави својој подигао, спада и овај на основи старе Зетске Митрополије новоподигнути манастир св. Николаја, који држи своју годишњу прославу 9. маја сваке године.

За прославу овога светог храма отпутовао је са Цетиња Високопреосвештени Господин Митрополит Митрофан уз пратњу придворних свештеника попа Илије Јовићевића и протођакона Филипа Радичевића, који су на сами дан славе преко Ријеке у 8 сати на мјесто стigli. Послије доласка извршено је ношење крста (литоје) општине Врађинске, који су ношени из села Врађине преко брда до храма св. Николе, са свештеником Михаилом Улићевићем, учитељем Ристом Дачевићем са ђацима и народом врађинским, који су три пута обилазили св. храм уз звонење манастирских звона. По литији отпчета је архијерејска служба, коју је одслужио Високопреосвештени Митрополит г. Митрофан уз асистенцију придворних свештеника, и свештеника Црмничке и Ријечке нахије.

Послије службе Божије народ се је уз најбоље одушевљење почео угошћавати и веселити, заводећи народна кола и пјевајући пригодне pjesме. Веселе ово трајало је до четри сата после подне, када је Високопреосвештени Митрополит са свештенством отпутовао.

Свечаност је прошла у потпуном реду и на опште народно задовољење. Ј. Р.

(Срби Дубровчани на Цетињу). Као што је у прошлом броју донесено, 5. о. мј. у вече присијело је на Цетиње 18 чланова Дубровачког Радничког Друштва, да оvdје као посебна цијелина друштвених тамбураша под управом свога капелника г. Чижека приредје један концерт у корист дивљу наших хуманитарних установа: „Друштва за потпомагање заната и трговине у Црној Гори“ и „Фонда сиромашних ђака Цетињске Гимназије“.

Дубровчани су при доласку били срдачно предусретнути, а сјутрадан око 4 сата по подне приредио им је професорски збор цетињске гимназије и управни одбор „Друштва за потпомагање заната и трговине у Црној Гори“ на Белведеру закуску, која је зачињена српском добродошлицом, потрајала до 6 сати. У вече, у 8 сати, отпочео је у Зетском Дому концерт, који је испео у сваком погледу на опште задовољство. Програм био је биран и свака изведена тачка испраћена је плескањем и одобравањем. Ипак се је могло опазити, да је тамбурица код нас још увијек приступачнија и допадљивија за народне мотиве од ма како умјетнички изведених туђих пијеса, и за то су Чижеков „вијенац српских pjesама“ и Брожова музичка слика „у посавској шуми“ били онако бурно поздрављени и на опште захтијевање и поновљење. Концерт је био изванредно добро посјећен, а удостојио га је Својом посјетом и Њ. Кр. В. Господар с Њ. В. Књагињом Наталијом, а и чланови дипломатског кора. Њ. Кр. В. Господар благоизволио је остати до краја концерта и преко орл. официра г. капетана Томановића изразити г. капелнику и тамбурашима Своје задовољство.

По концерту гости су, у друштву својих познаника и нашег млађег чиновништва провели у Гранд Хотел-у у правом српском весељу до 2 сати по поноћи, када су, испраћени срдачним опрштајем, вратили се с Цетиња за Дубровник. Срећан им повратак и хвала им!

(Рачун о приходу са концерта Српског дилет. тамбурашког збора из Дубровника). Управа „Друштва за потпомагање заната и трговине у Црној Гори“ извјештава, да је на концерту од 6. о. мј.

у Зетском Дому пало на каси свега прихода круна 388.20, а на име од продатих улазница кр. 226.20, а од добровољних прилога кр. 162, коју су суму извољели приложити и то: круна 30 Српски дилет. тамб. збор из Дубровника, круна 20 г. Марко Караман из Котора, по кр. 13 г. Максимов, посланик руски и г. Пилгрим — Балтави, посланик њемачки; по кр. 10 г. г. Урош Марић, Лабуд Петровић, нар. посланик и Јанко Спасојевић; по кр. 5 г. г. Марко Р. Гвозденовић и проф. Шпиро Томановић; по кр. 4 г. г. проф. Пиро Вучковић, Јован С. Матановић и Ђуро Андрић; кр. 3 Петко Пајовић; по кр. 2 г. г. Јоке Р. Вучковић и г. г. Митар Бошковић, комд. Павле Пламенац, и по кр. 1 г. г. Н. Н., Влад. Љепава, Митар Дрецу, фра Б. Марковић и Тришко Прњатовић. — Расхода је око приређивања забаве било свега кр. 32.87, те је тако чистог прихода кр. 355.33, од које је суме једну половину — кр. 177.66 — приховала каса „Друштва за потпомагање заната и трговине у Црној Гори“, а друга равна половина предата је Управи Цетињске Гимназије за њен „Фонд сиромашних ђака“.

Управе обију установа захваљују свој г. г. прилагачима, а нарочито Српском дилетантском тамбурашком збору из Дубровника, који је овај приход објема установама створио и обилатим га сопственим прилогом повећао.

(„Балкан“ на Цетињу). Коначно је утврђен дан, када ће стићи на Цетиње српска академска пјевачка дружина „Балкан“ из Загреба. У идућу сриједу 16. ов. мјес. на вече долази „Балкан“ на Цетиње, а у четвртак 17. о. мј. у вече приређује овдје концерт. У петак 18. маја остаје „Балкан“ читав пан на Цетињу, да разгледа Цетиње, његове знаменитости и околицу. До доласка на Цетиње „Балкан“ давао је и даваће концерте у Брчком, Доњој Тузли, Добоју, Сарајеву, Мостару, Ерич-Новом и Котору, а по повратку са Цетиња одржаће концерте у Добровнику, Сплету, Задру и на Ријечи. — Као што смо извјештени, на Цетињу ће се образовати одбор, који ће примити дужност, да члановима „Балкана“ буде на руци, како би што љепше провели и што пријатније успомне одијели из наше средине. Ова је појава лијепа и похвална. Напошљетку млади и одушевљени Срби академичари и заслужују ову и оваку пажњу. Из љубави а са задатком, да ширењем српске pjesме духовно уједине раскомадано Српство, српски академичари врше културну мисију, те с тога их и поздрављамо са: добро нам дошли!

„Балкан“ је једна од најбољих пјевачких дружина. То је утврђено општим признањем. Гдјегод се до данас појавила ова дружина, она је брала ловорике и односила првенство. Према томе само се собом препоручује, да наше грађанство похита на овај концерт, гдје ће провести неколико часова у правом умјетничком уживању, слушајући дивне српске мелодије. Посебним плакатима ће се накнадно јавити програм, цијене и тачно вријеме почетка концерта.

(Скупштина Читаонице). Сјутра у недјељу у 2 сата после подне одржаће се главна годишња скупштина друштва Цетињске Читаонице. Ова скупштина биће пуноважна ма колико чланова било присутно, пошто се на први позив није могла држати због недовољног броја чланова. На дневном је реду извјештај управе, благајника и књижничара, а по том бирање нове управе.

ТЕЛЕГРАМИ

(Бечког Кор. Бироа).

Петроград, 8. маја. У Думи десница је поднијела интерпелацију, да ли су истинити гласови о за вјери против цара. Странке социјалиста и радника оставише за вријеме те интерпелације салу. Столипин је одговорио, да се је у фебруару о. г. дознало за неко друштво, које се образовало у Петрограду, с намјером, да врши терористичке злочине. Непрекидним трагањем дознало се и за нека лица, која су ступила у то друштво као чланови, и 13. априла о. г. затворено је 28 особа. Ишљећењем доказано је, да је то друштво намјеравало извршити атентате против цара, великог Књаза Николаја Николајевића и министра предсједника. Чланови тога удружења хтјели су силом ући у царски двор, али нијесу у томе успјели. Дума је једногласно усвојила овај дневни ред: „Задахнута најживљом радошћу ради срећног спаса царева из опасности, која је пријетила Његовом Величанству и дубоко огорчена ради злочи-

начке завјере, Дума одлучује, да пријеђе на дневни ред“ Овај закључак примљен је с одобравањем. Послије тога уљегли су социјалисте и радници опет у салу. У ложама су били присутни велики књажеви Александар и Николај Михаиловић, дипломати и многи чланови Државног Савјета.

Биоград, 10. маја. Код Пожаревца срушио се дрвени мост на Морави у часу, кад је прелазило 20 сељака. Већина се спасла пливањем, а шесторица од њих и једно дијете утопило се.

Цариград, 10. маја. Холанђанин Хемстра у Смирни заробљен је и одведен од хајдука. Преговори су отпочети.

Беч, 11. маја. Данас је извршен 171 ужи избор за бечки парламентар. Резултат првих и ових данашњих избора из цијеле Аустрије осим Галипије, познат је досад коначно у 408 округа, и према томе од изабраних посланика јесу: 82 социјалиста, 66 антисемита, 24 слободоумна Нијемца, 25 њемачке народне странке, 18 њемачких агра-раца, 18 њемачких радикала, 31 клерикалног центрума, 22 Младочеха, 5 Старо-чеха, 33 чешких агра-раца, 11 чешких клерикала, 10 чешких радикала, 24 Словенца, 14 Талијана, 5 Румуна, 5 Рутена, 8 Хрвата, 2 Срба, 1 Пољак, 2 Чеха дивљака, 2 Нијемца дивљака.

Петроград, 12 маја. Дума усвојила је са 176 против 149 гласова кредит од 171½ милиона рубаља на име помоћи оскудним губернијама. Цариград, 12. маја. Пронеси се глас, да је Султан позвао Њихова Краљ. Височанства Престолонашљедника Књаза Данила и Књагињу Милицу да посјете Цариград. Посјета би ова имала бити у току овога љета.

Петроград, 12 маја. Одговарајући на телеграм Државног Савјета, упућен Цару поводом намјера ваног атентата, Цар је захвалио на израженим осјећајима, говорећи да је убијен, да ће му Државни Савјет бити чврсти ослонац у свим његовим дјелима. Цару није живот скуп, кад Русија живи у слави, миру и напретку.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

ДРЖАВНИ КАЛЕНДАР

КЊАЖЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ

за просту 1907. годину

ЦИЈЕНА 1 КРУНА

Може се добити у Књижари П. М. Калужерова на Цетињу.

Број 143. Из Канцеларије Министарства Финансија и Грађевина — Одјељење Државна Штампарија. Цетиње, 13 априла 1907. год. (2—3)

Званични огласи

ОГЛАС

Одјељење за Грађевину и Саобраћај, даваће путем јавне лицитације, на лицу мјеста 20-ог маја, у недјељу прије подне, у 11 сати набавку потребне дрвенарије, за мост под Градином на Биоче.

Нужно ја око 1200 комада грелица, од 4 м. до 15 м. дужине, и око 600 комада штица од 6-50 м. дужине тачне мјере, као план и прорачун могу се на лице мјеста на дан лицитације у јутру у 9 сати виђети, или прије тога у Одјељењу дознати.

Рок продаје је 30. јула т. г. Кауцаја је 30% од погођене цијене, које је подузимач дужан Одјељењу у вриједности предати.

Број 874. Из Канц. Министарства Финансија и Грађевина Одјељење за Грађевине и Саобраћај на Цетињу 10. маја 1907. 1,2

ОГЛАС

Министарство Финансија и Грађевина даваће на јавној лицитацији следеће радове:

1.) 13. маја ове године на Пелеву бријегу у канцеларији капетанског суда, израду колског пута од Пелева бријега к Јаблану у дужини око 2000 м.

2.) 15. маја на Андријевици у канцеларији општинског суда, израду колског пута од Ђуилог потока до Трешњевика у дужину око 1500 м.

3.) 18. маја у Колашину у канцеларији Управе Царинарнице израду колског пута од Матешева к Јабучи у дужини око 2000 м.

Ко би желио подузети који од горе поменутих радова, може се упознати са условима у Министарству Финансија и Грађевина или канцеларијама у којима ће се лицитације држати.

Лицитанти дужни су поднети кауцију тридесет на сто (30%) од вриједности погођених радова у готовом новцу или непокретним добрима.

Број 821. Из канцеларије Министарства Финансија и Грађевина на Цетињу 4. маја 1907 год. 2,2

ОГЛАС

На дан 19. маја т. г. по ст. к. иступају из течаја све досадашње поштанске вриједности (марке, дописне карте, коверте и завоји) а ступају у промет нова издања следећих вриједности:

1. Обичне пошт. биљеге од 1, 2, 5, 10, 15, 20, 35 и 50 пара; од 1, 2 и 5 круна.

2. Таксене биљеге од 5, 10, 25 и 50 пара.

3. Биљеге А. Р. од 25 пара (за потврђење пријема).

4. Дописне карте: отворене од 5 и 10 пара, дописне карте са одговором плаћеним од 5+5 пара и 10+10 пара (за унутрашњост и иностранство) и затворене дописне карте од 10 и 25 пара.

5. Коверте од 10 и 25 пара.

6. Завоји од 5 и 10 пара.

Све поштанске вриједности, изван промета, потпуно здраве, које се затеку код појединих приватних лица у Црној Гори на дан 19. маја т. г. по ст. к. могу се замијени-ти овим новим истим вриједностима до 1. августа т. г. по ст. к. закључно, без икаквих трошкова код Главног Депо-а пошт. вриједности на Цетињу.

Неће се замијењивати оне пошт. вриједности за које Главни Депо увиди да су продате за препродају са вишим рабатуром од 5% или се опазе ма каква спекулација.

Број 2828. Из канцеларије Поштанско-Телеграфског Одјелјења Министарства Унутрашњих Дјела. Цетиње, 3. маја 1907. 2,4

НАПОМЕНА. Пошто Државна Штампарија у Бечу, којој је повјерена израда нових пошти, вриједности, не може од једном послати сву поруџбину, него по серијама једну и по једну вриједност, што ће их и Одјелјење шако пуштају у саобраћај. 19. маја почеће се са вриједностима од 1, 5, 10, 15 и 20. пара.

ОГЛАС

Министарство Финансија и Грађевина даваће на јавну лицитацију 13. маја ове године у канцеларији Управе Царинарнице у Никшићу израду колског пута од Никшића ка Грахову у дужини око 2000 метара.

Ко би желио предузети горепоменути рад, може се упознати са условима у Министарству Финансија и Грађевина или у канцеларији гдје ће се лицитација држати.

Лицитанти дужни су поднети кауцију тридесет на сто (30%) од вриједности подузетог рада у готовом новцу, или у непокретним добрима.

Бр. 822. Из канцеларије Министарства Финансија и Грађевина. На Цетињу, 4. маја 1907. 1,2

Службени огласи.

ОГЛАС. — Износи се на јавну продају непокретност Гавра и Милете Симоних браће Котовића из Ђулића, — процијењене 513 кр. и 12 пара.

Продаја ће се извршити у капетанском суду у Андријевици, за коју се одређују три рока: 27. маја, 27. јуна и 27. јула 1907. године.

На првом року неће се непокретност продати испод процијењене вриједности, на другом хоће, али не испод процијењене вриједности, на трећем року уступит ће се понудиоцу највише цијене.

Лицитанти су дужни положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви, који имају на непокретност реално право, дужникови повериоци и који имају прече право купње, да се суду пријаве прије почетка продаје.

Опис непокретности:

1. У „Лаз“ 2. косе ливаде и 3½ рала оранице, граници: од истока главном цадом, од запада Радун Бабовић и Радисав Цаковић, од сјевера Величко Цашић и сеоски комун.

У „Боначке међе“ 1 рало и ¼ оранице и 1 рало и ¾ дубраве, ораница граници: од истока одвојеном дубравом, од запада, сјевера и југа земљом поменутих Котовића, а дубрава, од истока дубравом поменутих Котовића, од запада одвојеном земљом поменутих Котовића, од сјевера и југа сеоским путем.

Број 474—257—1905.
Андријевица, 27. априла 1907. год.
Капетански Суд
Кап. Иван П. Чукић

ОГЛАС. — Позивају се сви дужници пок. Пера Б. Васовића из Лијешти, да се пријаве капетанском суду на Ублима, најдаље до 31. маја т. г. Сви дужници Васовића имају поднети подписом суду уредне признанице и писмене исправе: у противном, ако не би имали уредне признанице и документе о признању дуга неће се уврстити у ред дужника до поновног ислеђења.

Који се дужник неби пријавио до означеног рока после губи право на потраживање свога дуга.

Сва имовина покојног Васовића са стоји се у ¼ од рала оранице, а процијењена 265 круна.

Број 321—89—1907.
Убли, 30. априла 1907. год.

Капетански Суд
Капетан Васо Чејовић

Приватни огласи

Осигуравајуће Друштво „РОССИЯ“

Утврђено указом Његовог Величанства Императора 20. марта 1881 године.

Одобрено у Црној Гори Министарством финансија 3. марта 1905. године.

Сједиште Друштва у Петрограду, у сопственој згради.

Капитал и резерве Друштва износе преко 145,000.000 круна.

Друштво закључује под врло повољним условима:

Осигурања против пожара покретног и непокретног добра сваке врсте, зграда, индустријска предузећа, трговачке робе, покућанства и т. д.

Осигурања животија т. ј. капитала и прихода за обезбјеђење породице или сопствене старости, мираза дјевојачког, стипендија за ученике и т. д. са и без удјела осигурача у добитку Друштвеном.

Осигурања од несрећних случајева сваке врсте, како појединих лица, тако и колективна осигурања чиновника и радника.

Осигурања пушника од несрећних случајева, који се могу десити за вријеме путовања на жељезницама и паробродима.

Осигурања транспорта по ријекама и морима, по жељезницама и другим путевима.

Ближа обавјештења даје Главна Аген-тура за Црну Гору на Цетињу а у унутрашњости друштвени агенти.

Р. 150, бр. 6, 5,6

ИЗМЈЕНА ПОШТАНСКИХ МАРАКА

Ко ми пошље марке из његове земље, добиће исти број и вриједност марака других земаља. Такођер купујем свако-врсне поштанске марке у већим количинама.

Очекујем понуде или избор марака.
Heinrich Kramer Leiprig, Nordstrasse 24. I.
Р. 36, Бр. 218, 2,2 (Germania)

ПОЗИВ

Привредно друштво „ЈУГ“, основано на неодређено време са седиштем у Бару, а одобрено од Књажевске Црногорске Владе 8. марта 1907. Бр. 463 М. У. Д. ех 1907., позива грађане из Црне Горе, Србије и бивше Војводине на упис у ово акционерско друштво.

Основна главница је 150,000 Круна подељена на 150 акција по 1000 Круна. Акција се има уплатити за 5 година у ратама по 200 Круна.

Управа задржава себи право, да с обзиром на већ убележене акције, решава о приману чланова, као и о убележеном броју акција.

Упис траје 4. недјеље од дана објаве овог позива у новинама.

Ко жели у ово друштво убележити се, нека се до реченог времена обрати и то: грађани из Црне Горе на г. Уроша Марића, апотекара на Цетињу, грађани из Србије и бивше Војводине на г. Аркадија Марковића, књиговођу у Новом Саду (Угарска).

Из седишне Привредног друштва „ЈУГ“ држане у Новом Саду. 31-ог марта 1907. Р. 154, Бр. 214, 3,3

УПРАВА

П. п. број 188, 210

ПРИЗНАТЕ КАО НАЈБОЉЕ

МАКИНЕ ЗА ВРШЕЊЕ

за рад ручком, ватлом или мотором.

МАКИНЕ ЗА СИЈАЊЕ

новопатентованог „AGRIKOLA“

Человица, разијеног, бране, валков, макине за сечење трава, жетвене, пшенице, прегрести и воће, макине за сечење и слажу, трескови за вино и воће, хидраулички трескови, справе за круњење грађа, завоји за воће, штрпаче за лозе и друге биљке, справе за сушење воћа и зелени.

Разна ватла за коње, макине за чишћење жита, тријери, крунаш, макине за сечење сламе и резане хране, справе за парење хране, пумпе за осеку и све друге пољопривредне макине, парне и ручне, које се продају по најповољнијој наплати, конструје, изводи и продаје.

PH. MAYFARTH & Co.
Беч, 21, Dorotheergasse № 11.
Фабрика пољопр. макина, ливница гвозде, пар. макина. Беч, 21, Dorotheergasse № 11.
Одговарају са преко 30 сребрих и златних медаља

Хрчане

нека?

Шљунка, разбијеног камена, шљакке? Хоћете ли да те готово безвредносне продукте претворите у злато? Онда фабрикујте, по моме методу и патенту, од цемента и песка:

КАМЕЊЕ ЗА ЗИДАЊЕ

ЦРЕП ЗА КРОВ

ПЛОЧЕ

Потребне комплетне справе продајем врло јефтино. Само ручни рад. Нису потребне никакве машине.

Сви обавештаји и проспекти бесплатно.

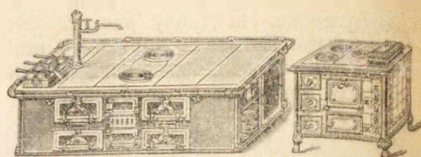
GOTTIARD BERNE, фабрика специјалних машина, Halle a. S. Kirchstr. 19.

Заступник за Србију и Бугарску је г. Паја Николић, у Земуну.

П. п. Број 168. (4—26)

МЕХАНИЧКО-ГВОЏАРСКА РАДИЈОНИЦА

ПЕТРА ДРЕЦУНА — ЦЕТИЊЕ

Продаје: најбољу врсту шпорета, машина за кропљење лоза, шиваћих машина и поправља све машине нарочито од лоза. П. п. Бр. 178, 3,5

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Госп. Илија Машов Бошковић, налазећи се на зараду у Америци, сјетио се је сиромашних ђака ове школе, те им је изволио послати 25 круна за писаћи материјал.

Речени Илија, показао је овај лијепи и похвални примјер, већ досад неколика пута.

Потписата, овим путем најтоплије благодари дародавцу, на његовом лијепом сјећању. — Дај Боже, да и у будуће буде таквих лијепих примјера.

Глухи-Дб. 7. април 1907.

Управа Школе Глухо-Долске Р. 68, Бр. 232, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег непрежаљеног мужа, односно оца, братанића и рођака

† ПЕТРА РАМАДАНОВИЋА

који се преселио у вјечност 30. априла ов. год. у 69-тој години свога живота, указано нам је многобројно саучешће, које нам је у великој жалости доста утехе дало, ушљед чега свијема и овим путем најтоплије благодаримо.

Ожалошћена душа испуњена нам је највећом благодарношћу према Њиховим Краљевским Височанствима Књазу Господару, Књагини Милени и Књазу Нашљеднику и Њиховим Височанствима Књазу Мирку и Књагини Наталији, који нам благоизволише телеграфски изразити Своја саучешћа и милостивим ријечима ублажити нашу тешку тугу.

Најоданије благодаримо г. г. министима: Д-ру Л. Томановићу, В. Лакићу Војводићу, бриг. Митру Мартиновићу, Душану Вукотићу и Јовану Пламенцу на изјавама толиког саучешћа, а тако исто и г. министру П. Максимову, господину посланику и госпођи Пилгрим—Балтачу, и г. дипл. агенту Др. Кулушеву.

Усрдна хвала г. Д-ру С. Матановићу, који нам жалио труда око милог нам покојника у његовој тешкој болести.

Великодостојницима, чиновницима, пријатељима и познаницима и грађанима, који нам усмено, телеграфски или писмено изјавише саучешће — свима и свакоме вјечита хвала и срдачна благодарност.

Ожалошћена породица

Р. 175, Број 237, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом ненадне смрти, узданице моје — мог драгог, милог и никад непрежаљеног сина

† МИЛОША

који се у најлепшем цвијету младости своје — у 22 године живота свога, на 28. марта ове године, пресели у вјечност — у Америци — Монтану, сматрам за најсветију дужност, овим путем изјавити своју највећу благодарност и признање — оној кити моје дичне браће Црногораца, који мога драгог сина у болести посјеђаваше, а по смрти од своје муком стечене зараде, свечани погреб приредише, до вјечне га куће испратише; и ту по нашем обичају дружевски, братски и искрено ожалише.

Велика и доживотна хвала: Ђуровићима, Данилограђанима, Главичанима, Пажићанима, Ггуровићима, Ђуричанима, Јастребићанима, Капићанима, Загређанима, Сладојевићима, Горичанима, Мартиновићима, Брајовићима и браћи Лакићима, који на глас смрти мога непрежаљеног сина, код моје куће дођоше, и онако га братски и истински ожалише, и су тим бол и тугу мога уцвијељеног срца олакшаше и ублажише.

Грлић — Данилов-Град, 8. маја 1907.

Ожалошћени: отац: Лашко Николић Лакић с породицом. Р. 150, Бр. 234. 1,1